

Надзея МІКУЛІЧ
і Барыс БЕЛЫ.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— **Раскажыце, як пачынаўся ваш службовы раман?**

— Падчас рэпетыцыі ў залу прыйшоў наш гукарэжысёр з хлопцам — такім прыгажунюм у белым плашчы. Люда Ісупава кажа: «Гэты — мой». А я ў адказ: «Ну, гэта мы яшчэ пабачым!» Як высветлілася, Барыс прыйшоў уладкоўвацца ў «Верасы» рабочым сцэны. Многія з нас, у тым ліку і я, жылі тады ў філарманічным інтэрнаце на Кахоўскай (Ён і цяпер там знаходзіцца. — Аўт.). Ядзя Паплаўская жыла з бацькамі ў тым жа раёне. Таму пасля рэпетыцыі мы ўсім калектывам часта хадзілі ў кіно, і я ўжо старалася сесці побач з Барысам. Адпаведна, ён мяне і праводзіў.

Мы нейкі час прыглядаліся адно да аднаго (дарэчы, гастролі спрыяюць раскрыццю характару чалавека). Неўзабаве пачалі сустракацца як пара.

«На лецішчы ў нас дзвіз: добрыя адносіны ў сям'і даражэйшыя за чыста выпалатыя градкі».

Але Барыс — хлопец амбіцыйны, ён вырашыў прайсці стажыроўку, каб стаць адміністратарам. Спачатку вучыўся, а потым працаваў у «Чараўніцах». Мы доўга не бачыліся, таму што графікі гастроляў не супадалі. А неўзабаве Барыс перайшоў у «Верасы» адміністратарам. І два гады мы практычна кожную хвіліну былі разам.

— **І вы, і Ядвіга Паплаўская расказвалі, што пасля гастроляў вас «выхоўвала» кіраўніцтва філармоніі за ледзьве не амаральныя па тых часах паводзіны...**

— Так, у савецкіх гасцініцах нельга было мужчыну і жанчыне сяліцца ў адным нумары, калі ў іх пашпартах адсутнічаў штамп аб шлюбе. Мы знайшлі выйсце: рэгістраваліся, як належыць, паасобку, але жылі па парах. Аднак жа знаходзіліся добрыя людзі, якія «сігналавалі». Дзіўна, што чыталі натацыі толькі мне і Ядзі, хоць пар у ансамблі было больш. Саша з Барысам заўсёды чакалі нас пасля маральнай экзекуцыі.

— **Надзея, цікава ваша меркаванне: наколькі ў той час, у пачатку 1970-х, было распаўсюджана сумеснае жыццё без штампа ў пашпарце? І ці не шкадуеце вы аб сваім такім вопыце?**

— Магчыма, такіх пар было не так шмат, як цяпер, але ўсё ж людзі спрабавалі спачатку пажыць разам, потым ісці ў загс. Іншая справа, што ўсё гэта старанна хавалася, ды і сацсетак тады не было, каб паведамляць усяму свету пра свой статус. А мы аб нашым вопыце не шкадуем. У нас усё здарылася па каханні, а не таму, што «прыйшоў час», «сяброўкі ўжо паспрабавалі» ці, як кажуць, «са спартыўнай цікавасці».

— **Як Барыс сватаўся?**

— Так атрымалася, што мае бацькі пазнаёміліся з ім у дзень вяселля. Вядома, я расказвала ім, што ў мяне ёсць хлопец, і ў нас сур'ёзныя адносіны. Цяпер я

разумею: паколькі яны не прасілі зладзіць «агледзіны», значыць, давяралі мне.

— **А Барыс сваіх бацькоў загадзя пазнаёміў з нявестай?**

— Тут яшчэ цікавейшая гісторыя атрымалася. Справа ў тым, што мы думалі — можна зарэгістравацца ў любы зручны для нас дзень. Але ў Мінску чарга была недзе на месяц, а ў нас — гастролі. Паспрабавалі ў Івацэвічах падчас тура, а нам кажуць: у нас нельга, едзьце па месцы жыхарства бацькоў. Так мы і паехалі да бацькоў Барыса. Пакуль я знаёмілася з імі, Барыс пайшоў у сельсавет дамаўляцца, каб нас зарэгістравалі. Вярнуўся ўжо з пасведчаннем і штампамі ў пашпартах. Так што ён распісаўся і за сябе, і за мяне. Але гэта не ўсе прыгоды. У Мінску мы паказалі пасведчанне аб рэгістрацыі шлюбу сябрам, а яны рагочуць. Аказалася, там дата рэгістрацыі шлюбу выпадкова стала і датай нараджэння абодвух маладых! У выніку нам выдалі ўжо не прыгожую кніжачку, а звычайны бланк — дублікат з дакладнымі датамі. А потым Барыс паехаў на гастролі, пакінуўшы мяне ў сваіх бацькоў. Я выклікала сваю маму, вось там яна ўпершыню ўбачыла зяця на фотаздымку. Потым нашы бацькі разам вырашалі, калі зладзіць вяселле.

— **А чыё вяселле было раней — ваша або Ядвігі Паплаўскай з Аляксандрам Ціхановічам?**

— Наша. Было б, вядома, выдатна зладзіць два вяселлі ў адзін дзень, але не маглі — жаніхам пінжакоў не хапала. (Смяецца.) Мы пажаніліся раней. За ўсімі клопатамі Барыс не паспеў купіць вясельны касцюм. А Саша Ціхановіч прывёз з гастроляў шыкоўны крымпленавы пінжак. Бора і папрасіў: «Пазыч ажаніцца». Праз год і сам Саша ў гэтым жа пінжаку распісаўся з Ядзёй.

— **Барыс раўнаваў да прыхільнікаў?**

— Так, часам вельмі моцна, хоць сур'ёзных падстаў не было. Я магла пакакетнічаць, усміхнуцца, але не больш за тое. Ён і цяпер раўнуе. Ужо да канцэртнага дырэктара. Кажу: «Борка, гэта смешна, ён жа нам у сыны падыходзіць!» А чаму гэта вы пытаецеся толькі, ці

раўнаваў Барыс? Я таксама часам раўнавала — мужчына ён цікавы, жанчыны заглядаліся. А па маладосці даходзіла і да ўльтыматумаў з боку Бору: або я, або «Верасы». Ён тады ўжо зноў працаваў у «Чараўніцах».

— **Напэўна, давялося б рабіць выбар, калі б не нараджэнне дачкі...**

— Так, абставіны хутка змяніліся. Спачатку я страціла голас, потым зразумела, што ў «Верасах» мяне ўжо не чакаюць: ніколі не была худзенькай, а пасля родаў стала «пышкай». Як я разумею, ужо ў той час на эстрадзе хацелі не толькі чуць голас, але і бачыць танклівую постаць спявачкі... Маленькая дачушка радавала, мы з ёй вельмі часта і падоўгу гасцявалі ў бацькоў Бору. Турбавала, што я буду рабіць пасля выхаду з дэкрэтнага адпачынку. Неяк падзялілася сваімі хваляваннямі з вядомым беларускім артыстам і рэжысёрам 60—80-х гадоў Віктарам Сінай-скім. Па яго рэкамендацыі голас мне дапамагла аднавіць «беларуская Шульжэнка» — спявачка і

педагог ад Бога Ірына Палянская. Голас стаў на актаву ніжэй, але так нават цікавей... Я стала выступаць з некалькімі нумарамі ў канцэртах «Чараўніц». Калі назапасіўся ўласны рэпертуар, пачала сольную кар'еру. Зрэшты, трэба сказаць, што, калі я яшчэ спявала ў «Верасах», Барыс падштурхоўваў мяне да самастойнай работы.

Цяпер думаю, што ўсё добра склалася. Вядома, і ў мяне, і ў Барыса работа была звязана з гастролямі, і дачку, як спяваецца ў вядомай песні, часта даводзілася «подкінуць старікам». Да школы Олю гадавалі бабулі і дзядулі. А са школьных гадоў мы яе ўжо самі выходзілі і вельмі гэтаму рады. Канікулы яна праводзіла ў нашых бацькоў.

«Верасы»-рэтра.

— **Раскажыце пра дачку. Цікава, чаму яна не пайшла па вельмі слядах?**

— У нас не было жадання навязаць ёй музыку, а яна ў дзяцінстве спакойна так да яе ставілася. Ужо ў падлеткавым узросце з'явілася жаданне навучыцца іграць на гітары. Першую адукацыю Вольга атрымлівала на дзённым аддзяленні па спецыяльнасці «юрыст», але работу знайшлі так і не змогла.

Гэта як у анекдотце: усім патрабаваліся маладыя, але з вопытам работы... Тады дачка вырашыла яшчэ давучыцца па эканамічным профілі, і вось ужо будучы спецыялістам «два ў адным», знайшла цікавую работу. Вольга і ў студэнцкія гады старалася падпрацоўваць. Больш за тое, пры першай магчымасці пачала здымаць асобнае жыллё. Не таму, што ў нас дрэнныя адносіны, а таму, што толькі так можна стаць самастойнай.

— **Надзея, а як вы ставіцеся да матэрыяльнай дапамогі дарослым дзецям?**

— Я сама з таго пакалення, якому дапамагалі бацькі. У студэнцкія гады я зарабляла, умоўна кажучы, на сукенку і памаду, а боцікі і паліто куплялі тата з мамай. Таму я лічу, што дзецям дапамагаць можна. Мы дапамагалі Вользе будаваць кватэру — гэта базавая патрэба, і яна ж самая дарагая. Наогул, можна дапамагаць таму, хто і сам не сядзіць склаўшы рукі.

— **А хто ў вашай сям'і галоўны фінансіст?**

— Мы абодва галоўныя. Ніколі не патрабавалі адно ад аднаго справядзачы аб заробках да капейкі. Пра якія-небудзь буйныя пакупкі дамаўляемся, копім грошы і, як кажуць, скідаемся. А так у кожнага свой кашалёк, нейкія пастаянныя выдаткі мы падзялілі: адзін плаціць за святло і газ, другі — за бензін для машыны.

— **А хто, напрыклад, прадукты купляе?**

— У каго ёсць час, той займаецца хатнімі справамі, у тым ліку і закупкай прадуктаў. Муж выдатна гатуе. Наогул, у нас дома поўная свабода. Я лічу, што нельга «пілаваць» мужа, каб ён тэрмінова нешта рабіў. Калі яму хочацца паляжаць на канапе і пачытаць — на здароўе! Потым з'явіцца жаданне і настрой — уся работа будзе ў радасць. Дарэчы, на

лецішчы Барыс пабудоваў шыкоўную цяпліцу, вырошчвае ў ёй добры ўраджай. А мне больш падабаюцца адкрытыя градкі. Калісьці лецішча было сапраўднай падсобнай гаспадаркай. Бульбы садзілі пару мяшкоў, я розныя салаты-марынады рабіла. Гэта і цяпер мая стыхія — усялякія смачныя нарыхтоўкі. Але зараз градак менш, усё ж такі дае пра сябе знаць узрост, хваробы часам даймаюць.

«За ўсімі клопатамі Барыс не паспеў купіць вясельны касцюм. А Саша Ціхановіч прывёз з гастроляў шыкоўны крымпленавы пінжак. Бора і папрасіў: «Пазыч ажаніцца».

— **А Вольга дапамагае на лецішчы?**

— Мне здаецца, яна паволі ўваходзіць у смак. Хоць раней нават прыезджаць не хацела. А потым неяк пару разоў завітала з сябрамі на шашлык і стала частым госцем. Ведаеце, да жадання пасадзіць куст ружаў або градку пярушкі трэба дарасці. На лецішчы ў нас дзвіз: добрыя адносіны ў сям'і даражэйшыя за чыста выпалатыя градкі.

— **Ведаю, што вы — заўзятая рыбакка.**

— Да гэтай справы мяне падахвоціў бацька. Рыбалка — гэта адпачынак, і колькасць вылаўленай рыбы не мае значэння, хоць часам мы з Борам ладзім спаборніцтвы. Як казалі ў старых добрых савецкіх фільмах, часцей за ўсё перамагае дружба.

— **Калі ўжо прагучала слова «савецкіх», дык ці ёсць настальгія па тых часах?**

— Хутчэй, настальгую па маладосці. У прафесійным плане нярэдка добрым словам успамінаю мастацкія саветы. Яны, вядома, маглі чапляцца да вусоў музыкантаў, што відавочна было пераборам, але ў той жа час дакладна не пускалі на сцэну безгустоўшчыну і прафнепрыдатнасць. Мне падабаецца цяперашні час — у людзей зараз больш магчымасцяў, няма «жалезнай заслоны». А колькі ўсяго зручнага для жыцця з'явілася! Я з цеплынёй прыгадваю мінулае, але жыву днём сённяшнім.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.
Фотаздымкі з асабістага архіва Надзеі Мікуліч.
Сяброўскі шарж
Анатолія ГАРМАЗЫ.

«Залаты склад «Верасоў»»: Ядвіга ПАПЛАЎСКАЯ, Леанід КОШАЛЕЎ, Аляксандр ЦІХАНОВІЧ, Надзея МІКУЛІЧ, Люцына ШАМЯТКОВА.